

PIRMĀS INSTANCES TIESAS SPRIEDUMS
(ceturtā palāta)

2007. gada 18. aprīlī*

Lieta T-195/05

Deloitte Business Advisory NV, Brisele (Belgija), ko pārstāv D. van Heivens [*D. Van Heuven*], S. Ronse [*S. Ronse*] un S. Ložī [*S. Logie*], *avocats*,

prasītāja,

pret

Eiropas Kopienu Komisiju, ko pārstāv L. Pinjataro-Nolina [*L. Pignataro-Nolin*] un E. Manhīvs [*E. Manhaeve*], pārstāvji,

atbildētāja,

par lūgumu atcelt, pirmkārt, Komisijas lēmumu, ar ko ir noraidīts *Euphet* piedāvājums publiskajam iepirkumam ar nosaukumu “Pamatligums par [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ģenerāldirektorāta] politiskās darbības jomu novērtējumu, daļa Nr. 1 (sabiedrības veselība) — konkurss SANCO/2004/01/041”, un, otrkārt, Komisijas lēmumu attiecīgo iepirkumu piešķirt trešai personai.

* Tiesvedības valoda — holandiešu.

EIROPAS KOPIENU
PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs I. Legāls [*H. Legal*], tiesneši I. Višnevskā-Bjalecka [*I. Wiszniewska-Bialecka*] un E. Moavero Milanezi [*E. Moavero Milanesi*], sekretārs J. Plingerss [*J. Plingers*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 11. oktobrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

- ¹ Komisijas pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumu piešķiršanu reglamentē Padomes 2002. gada 25. jūnija Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienai vispārējam budžetam (OV L 248, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Finanšu regula”), pirmās daļas V sadalījumi, kā arī Komisijas 2002. gada 23. decembra Regulas (EK, *Euratom*) Nr. 2342/2002, ar ko paredz īstenošanas kārtību Finanšu regulai (OV L 357, 1. lpp., turpmāk tekstā — “Īstenošanas kārtība”), noteikumi.

2 Finanšu regulas 89. panta 1. punkts nosaka:

“Visi publiskā iepirkuma līgumi, kurus piļnīgi vai daļēji finansē no budžeta, atbilst pārredzamības, proporcionālītās, vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principiem.”

3 Saskaņā ar Finanšu regulas 94. pantu:

“[Iepirkuma] līgumu [slēgšanas tiesības] nevar piešķirt kandidātiem vai pretendentiem, kas [iepirkuma] līguma [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras laikā:

a) ir iesaistīti interešu konfliktā [..].”

4 Finanšu regulas 99. pantā ir noteikts:

“[Iepirkuma] līgumu [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras laikā visiem kontaktiem starp ligumslēdzēju iestādi un kandidātiem vai pretendentiem jānotiek tā, lai būtu ievērota pārredzamība un vienlīdzīga attieksme. To rezultātā nevar tikt grozīti [iepirkuma] līguma nosacījumi vai konkursa sākotnējie noteikumi.”

5 Īstenošanas kārtības 138. pants nosaka:

“1. [Iepirkuma] līgumu [slēgšanas tiesības] var piešķirt vienā no šādiem diviem veidiem:

- a) saskaņā ar automātisku piešķiršanas procedūru — šādā gadījumā [iepirkuma] līguma [slēgšanas tiesības] piešķir pretendentam, kurš, būdams kārtībā un atbilstot izvirzītajiem nosacījumiem, piedāvā viszemāko cenu;
 - b) saskaņā ar procedūru, kuru īstenojot, [iepirkuma] līguma [slēgšanas tiesības] piešķir piedāvājumam ar vislabāko cenas un vērtības attiecību.
2. Piedāvājums ar vislabāko cenas un vērtības attiecību ir tas, kurā ir vislabākā cenas un vērtības attiecība, nemot vērā kritērijus, ko pamato līguma priekšmets, kā piedāvāto cenu, tehnisko vērtību, estētiskās un funkcionālās īpašības, vides raksturlielumus, ekspluatācijas izmaksas, rentabilitāti, pabeigšanas vai piegādes termiņus, garantijas remontu un tehnisko palīdzību. [...]”

6 Saskaņā ar Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punktu:

“Līdzdalības pieprasījumus un piedāvājumus, kas neatbilst visām būtiskajām prasībām, kuras norādītas konkursa uzaicinājuma apliecinotajos dokumentos vai tajos ietvertajās īpašajās prasībās, atmet.

Tomēr novērtēšanas komisija noteiktā termiņā var prasīt kandidātiem vai pretendentiem, lai tie iesniedz papildu materiālus vai izskaidro iesniegtos apliecinošos dokumentus saistībā ar izslēgšanas vai izvēles kritērijiem. [.]”

⁷ Īstenošanas kārtības 147. panta 3. punkts nosaka:

“Līgumslēdzēja iestāde [...] pieņem lēmumu, sniedzot vismaz šādu informāciju;

- a) līgumslēdzējas iestādes nosaukumu un adresi, līguma vai pamatlīguma priekšmetu un vērtību;
- b) noraidīto kandidātu vai pretendētu nosaukumus un noraidījuma iemeslus;
- c) to kandidātu vai pretendētu nosaukumus, kurus izskatīs, un iemeslus viņu izraudzīšanai;
- d) iemeslus to piedāvājumu noraidīšanai, kurus uzskata par nesamērīgi lētiem;
- e) izraudzīto kandidātu vai pretendētu nosaukumus un šādas izvēles iemeslus, atsaucoties uz iepriekš paziņotiem izvēles un piešķiršanas kritērijiem, un, ja ir zināms, līguma vai pamatlīguma daļu, par kuru darbuzņēmējs nodomājis slēgt apakšuzņēmuma ligumu ar trešām personām;

- f) sarunu procedūras gadījumā — apstākļus, kas minēti 126., 127., 242., 244., 246. un 247. pantā, kuri pamato šās procedūras izmantošanu;
- g) attiecīgā gadījumā — iemeslus, kādēļ līgumslēdzēja iestāde izlēmusi nepiešķirt līgumu.”

8 Īstenošanas kārtības 148. panta 3. punkts paredz:

“Ja pēc piedāvājumu atvēršanas vajadzīgi kādi paskaidrojumi saistībā ar piedāvājumu vai arī ja piedāvājumā jāizlabo acimredzamas pārrakstīšanās kļūdas, līgumslēdzēja iestāde var sazināties ar pretendantu, tomēr šādu kontaktu rezultātā nevar tikt ieviestas nekādas izmaiņas piedāvājuma noteikumos.”

Prāvas priekšvēsture

9 2004. gada 14. decembrī Komisija *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstnesa Pielikumā* (OV S 243) publicēja paziņojumu par paredzamo publisko iepirkumu, lai piešķirtu tiesības noslēgt pamatlīgumu ar nosaukumu “Pamatlīgums par [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ģenerāldirektorāta] politiskās darbības jomu novērtējumu, daļa Nr. 1 (sabiedrības veselība) — konkurss SANCO/2004/01/041” (turpmāk tekstā — “Pamatlīgums”).

- 10 No konkursa specifikāciju (turpmāk tekstā — “specifikācijas”) 7.1.3. un 7.1.4. punkta izriet, ka Pamatlīgums attiecas uz Kopienas rīcības programmas novērtēšanu sabiedrības veselības jomā, kas izstrādāta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 23. septembra Lēmumu Nr. 1786/2002/EK par Kopienas rīcības programmas pieņemšanu sabiedrības veselības aizsardzības jomā (2003.–2008.) (OV L 271, 1. lpp.).
- 11 Specifikācijās ir norādīti divi galvenie uzdevumi, kas jāveic, izpildot Pamatligumu. Pirmais uzdevums (galvenais uzdevums Nr. 1) ir veikt dažus pētījumus un sniegt dažus pakalpojumus, lai izstrādātu un sagatavotu Kopienas programmas un politiku, tos novērtētu *ex ante*, kā arī “organizētu novērtēšanas darbības”. Otrais uzdevums (galvenais uzdevums Nr. 2) ir veikt programmu, politikas un citu darbību starpposmu, nobeiguma un *ex post* novērtēšanu. Atbilstoši specifikācijām Pamatlīgumam ir jāļauj arī citu konkrētu līgumu noslēgšana, ņemot vērā Komisijas vajadzības. Prinzipā tas ir jānoslēdz uz 24 mēnešiem, paredzot iespēju to divas reizes pagarināt uz 12 mēnešu termiņu.
- 12 Turklat specifikācijās ir iekļauti vairāki skaidri noteikti pretendēntu izslēgšanas iemesli.
- 13 Specifikāciju 9.1.3. punktā, kas atbilst Finanšu regulas 94. pantam, ir iekļauts izslēgšanas iemesls, kas ir formulēts šādi:
- “[Iepirkuma] līguma [slēgšanas tiesības] nevar piešķirt kandidātiem vai pretendēntiem, kas [iepirkuma] līguma [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras laikā:
- a) ir iesaistīti interešu konfliktā [...].”

- 14 Lai iesniegtu piedāvājumu attiecīgajam iepirkumam, prasītāja — *Deloitte Business Advisory NV* — kopā ar *London School of Hygiene and Tropical Medicine* (Londonas Higiēnas un tropiskās medicīnas skola), *Nederlandse Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek* (Nīderlandes Lietišķās zinātnes pētījumu organizācija, LZP [TNO]) un *Istituto superiore di sanità* (Itālijas Veselības augstākais institūts) izveidoja apvienību Eiropas sabiedrības veselības novērtēšanai (*European Public Health Evaluation Task Force*, turpmāk tekstā — “*Euphet*”), kam palīdzēja citas iestādes, piemēram, *Karolinska Institutet* (Zviedrijas Medicīnas pētījumu un izglītības centrs). Prasītāja darbojas kā šīs grupas juridiskais pārstāvis.
- 15 2005. gada 10. februārī *Euphet* iesniedza Komisijai piedāvājumu konkursa procedūras ietvaros. *Euphet* piedāvājumā ir ietverta daļa ar nosaukumu “Neatkarība”, kas ir formulēta šādi:

“*Euphet* saprot un pieņem to, ka neviens no novērtēšanas organizācijām vai neviens no tās pārstāvjiem nedrīkst atrasties nekādā faktiskā vai iespējamā interešu konflikta, izpildot pienākumus saistībā ar Pamatlīguma izpildi. Mēs apliecinām, ka visi *Euphet* locekļi ir pilnīgi neatkarīgi no Komisijas, un patlaban mēs neparedzam nekādu risku šajā sakarā. Turklat mēs apņemamies veikt iepriekšēju katras konkrētā līguma sīku pārbaudi, lai garantētu, ka mūsu piedāvātās komandas veido locekļi, kuri var strādāt pilnīgi neatkarīgi un sniegt objektīvu un neatkarīgu vērtējumu no malas. Ja, izpildot projektus, radīsies kaut mazākā problēma, kas var ietekmēt šo būtisko principu, mēs par to nekavējoties informēsim Komisiju un meklēsim risinājumu, apspriežoties ar to.”

- 16 Ar 2005. gada 22. aprīla vēstuli Komisija informēja *Euphet*, ka tās piedāvājums ir noraidīts, jo novērtēšanas komisija ir secinājusi, ka *Euphet* pastāv interešu konflikta risks (turpmāk tekstā — “Lēmums par noraidīšanu”). Lēmumā par noraidīšanu Komisija ir norādījusi:

“Novērtēšanas komisija ir pārbaudījusi piedāvājumus saistībā ar iespējamiem interešu konfliktiem [...]. [Interešu konflikta] jēdziens ir definēts līguma projektā, kas bija iekļauts konkursa dokumentācijā. Šī definīcija ir šāda:

“Iepirkuma līguma slēgšanas tiesību saņēmējs veiks visus pasākumus, kas nepieciešami, lai novērstu situācijas, kuras var traucēt līguma objektīvu izpildi. Šāds interešu konflikts varētu rasties it īpaši tad, ja pastāv ekonomiskas intereses, kopīgas politiskas vai nacionālas intereses, ģimeniska vai emocionāla saikne vai arī jebkāda cita kopīgām interesēm raksturīga saikne.”

Novērtēšanas līguma gadījumā [interešu konflikts] varētu rasties tad, ja pretendents ir vai ir bijis iesaistīts novērtējamā priekšmeta izpildē. Šādā gadījumā novērtētājs varētu tikt nostādīts situācijā, kad tam ir jānovērtē sava paša darbs, un tādējādi rastos būtisks risks, ka interešu konflikts varētu ietekmēt tā objektivitāti, kas ir būtisks faktors novērtējumā. Specifikācijās ir arī uzsvērts, ka novērtējumos ir jāgarantē objektivitāte.

Ir iegūta šāda informācija par *Euphet* galveno partneru dalību [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ģenerāldirektorāta (GD)] darbībās:

- *London School of Hygiene and Tropical Medicine* ir noslēgusi lielu skaitu līgumu par subsīdijām (14. saraksts) ar [“Patērētāju veselības un aizsardzības” GD];

- LŽP ir noslēgusi lielu skaitu līgumu par subsīdijām ar [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD] sabiedrības veselības jomā;
- *Istituto superiore di sanità* ir noslēdzis līgumu par subsīdijām ar [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD] sabiedrības veselības jomā un ir paredzēts, ka nākamajā mēnesī tiks parakstīts vēl viens līgums;
- *Karolinska Institutet* ir ieguvis tiesības noslēgt lielu skaitu līgumu par subsīdijām ar [“Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD] sabiedrības veselības jomā.

Novērtēšanas komisija ir secinājusi, ka *Euphet* neatzīst, ka daži tās partneri, kas piedalās apvienībā, ļoti lielā mērā ir iesaistīti sabiedrības veselības programmas izpildē. Nemot vērā lielo [interesu konflikta] risku, būtu nepieciešams sīks un konkrēts izskaidrojums, lai pietiekamā mērā varētu saprast, kādā veidā varētu atrisināt [interesu konflikta] problēmas un novērst riskus. Tomēr piedāvātā pieeja nav pietiekama un pretendents nav sniedzis nekādas atbilstošas garantijas tam, ka visi [interesu konflikti] varētu tikt novērsti.”

¹⁷ Lēmumā par noraidīšanu Komisija tomēr ir piebildusi, ka tā neparakstīs Pamatlīgumu ar iepirkuma līguma slēgšanas tiesību saņēmēju pirms divu nedēļu termiņa beigām.

¹⁸ Ar 2005. gada 3. maija vēstuli *Euphet* apstrīdēja Komisijas nostāju, aicinot to rīkoties līdz 2005. gada 4. maijam un precizējot, ka pretējā gadījumā tā vērsīsies Pirmās instances tiesā.

- 19 Ar 2005. gada 4. maija faksu Komisija apliecināja *Euphet* vēstules saņemšanu un norādiņa:

“Tā kā mums vajag vairāk laika, lai izskatītu Jūsu vēstulē norādītos jautājumus, mēs neparakstīsim ligumu pirms papildu piecpadsmīt dienu termiņa beigām, skaitot no šīs vēstules nosūtišanas dienas.”

- 20 Ar 2005. gada 19. maija faksu Komisija atbildēja, ka tā saglabā savu nostāju par *Euphet* iesniegtā piedāvājuma norādišanu.

Process un lietas dalībnieku prasījumi

- 21 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2005. gada 19. maijā, prasītāja cēla šo prasību.

- 22 Ar atsevišķu dokumentu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts tajā pašā dienā, prasītāja iesniedza pieteikumu par pagaidu noregulējumu, lai, pirmkārt, apturētu Lēmuma par norādišanu un lēmuma par liguma slēgšanas tiesību piešķiršanu citam pretendentam (turpmāk tekstā — “Lēmums par piešķiršanu”) izpildi un, otrkārt, aizliegtu Komisijai, pirmkārt, Lēmumu par piešķiršanu paziņot liguma slēgšanas tiesību saņēmējam un, otrkārt, parakstīt atbilstošo ligumu, pretējā gadījumā pieprasot maksāt sodanaudu 2,5 miljonu euro apmērā.

- ²³ Ar 2005. gada 26. maija rīkojumu Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs lika Komisijai neparakstīt Pamatligumu līdz tiks pasludināts galigais rīkojums par pieteikumu par pagaidu pasākumu noteikšanu.
- ²⁴ Ar 2005. gada 20. septembra rīkojumu Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs noraidīja pieteikumu par pagaidu noregulējumu.
- ²⁵ Atbilstoši tiesneša — referenta ziņojumam Pirmās instances tiesa (ceturta palāta) nolēma uzsākt mutvārdu procesu.
- ²⁶ 2006. gada 11. oktobra tiesas sēdē tika uzsklausīti lietas dalībnieku mutvārdu paskaidrojumi un atbildes uz Pirmās instances tiesas uzdotajiem mutvārdu jautājumiem.
- ²⁷ Prasītājas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:
- prasību atzīt par pamatotu;
 - atcelt Lēmumu par noraidišanu;
 - atcelt Lēmumu par piešķiršanu;
 - piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

28 Komisijas prasījumi Pirmās instances tiesai ir šādi:

- prasītājas lūgumu atzīt par nepamatotu un prasību noraidīt;
- piespriest prasītājai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Juridiskais pamatojums

29 Prasības pamatojumam prasītāja būtībā norāda divus pamatus, kas attiecīgi ir balstīti uz to, ka *Euphet* prettiesiski tika izslēgta no konkursa procedūras interešu konflikta riska dēļ, un uz to, ka tai pretlikumīgi tika liegta iespēja sniegt papildu informāciju par interešu konfliktu.

Par pirmo pamatu, kas ir balstīts uz Euphet prettiesisku izslēgšanu no konkursa procedūras interešu konflikta riska dēļ

30 Prasītājas argumentācija būtībā ir vērsta uz to, lai pierādītu, ka, pirmkārt, Lēmumā par noraidišanu nav norādīts pamatojums attiecībā uz interešu konflikta esamību, otrkārt, nepastāvēja interešu konflikts un, treškārt, ir pārkāpts tiesiskās paļavības aizsardzības princips, kā arī Īstenošanas kārtības 138. pants.

Par pienākuma pamatot interešu konflikta esamību pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

- ³¹ Pirmā pamata pirmajā daļā, kas ir balstīta uz vispārēja pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu un Īstenošanas kārtības 147. panta 3. punkta pārkāpumu, prasītāja apgalvo, ka Lēmums par noraidīšanu sakarā ar interešu konflikta esamību ir pamatots nepareizi un nepietiekami.
- ³² Komisija ir nepareizi pamatojusi savu Lēmumu par noraidīšanu, jo novērtēšanas komisija, kuras zinojuma dažas daļas ir izklāstītas šajā lēmumā, nepamatoti ir secinājusi, ka *Euphet* neatzina, ka daži tās partneri, kas piedalās apvienībā, ļoti lielā mērā ir iesaistīti sabiedrības veselības programmas izpildē. *Euphet* piedāvājumā skaidri bija norādīts, ka daži partneri ir iesaistīti pašreizējās “Patērētāju veselības un aizsardzības” GD darbībās.
- ³³ Komisija arī nepietiekami ir pamatojusi savu Lēmumu par noraidīšanu, jo tā nekur nav precizējusi, kāpēc *Euphet* piedāvātais risinājums bija nepietiekams un nepietiekamā mērā garantēja, ka visi interešu konflikti varētu tikt novērsti. Turklat prasītāja uzskata, ka, kaut arī konkursā bija prasīti vismaz septiņi eksperti, *Euphet* piedāvājumā bija iekļauti 65 *curriculum vitae*, no kuriem 45 bija iesniegušas personas, kam nebija nekādas saistības ar Komisijas minētajām organizācijām, un tādējādi tām būtu bijis iespējams pildīt dažādus uzdevumus, neizraisot interešu konfliktu. 20 personas, kam ir saikne ar Komisijas minētajām organizācijām, interešu konflikta varētu nonākt tikai tad, ja viņām uzdotu veikt D tipa darbības, izpildot galveno uzdevumu Nr. 2, kurš ietver dažādus aspektus, kas ļautu šīs personas nozīmēt daudzu lietu novērtēšanai bez jebkāda interešu konflikta riska. Tā kā atlases nosacījumi bija īpaši bargi, *Euphet* centās savākt lielu skaitu ekspertu, kuru pieredze darbā “Patērētāju veselības un aizsardzības” ģenerāldirektorātā bija ticama. Tādējādi

nepieciešamais un pietiekamais nosacījums bija piedāvāt interešu konflikta atrisināšanas veidu, ko *Euphet* šajā gadījumā bija izpildījusi.

- ³⁴ Pakārtoti prasītāja uzsver, ka tas, ka viens vai vairāki *Euphet* dalībnieki bija saņēmuši Komisijas subsīdijas, katrā ziņā nevarēja radīt šaubas par to objektivitāti, un ka Komisija pirmo reizi tikai savā iebildumu rakstā ir atsaukusies uz šo apstākli un uz to, ka dažādi izvēlētie eksperti bija saņēmuši subsīdijas no “Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD.
- ³⁵ Komisijai bija jāsniedz konkrēti pierādījumi tam, ka atsevišķs pretendents atrodas interešu konflikta situācijā un ka šāds risks var pamatot pretendenta izslēgšanu, *quod non*, Komisijai tas skaidri bija jānorāda konkursa paziņojumā, lai pretendenti, kas šādā veidā ir brīdināti, varētu ņemt vērā šo risku, izveidojot savas komandas.
- ³⁶ Vispirms Komisija apstrīd pieeju, saskaņā ar kuru Lēmums par noraidīšanu ir nepareizi pamatots, jo uzskata, ka tā pamatoti ir norādījusi, ka *Euphet* neatrzina, ka daži tās partneri ļoti lielā mērā bija iesaistīti šajā gadījumā aplūkojamās sabiedrības veselības programmas īstenošanā. Kaut arī dažu *Euphet* partneru *curriculum vitae* bija minēta to piedalīšanās Kopienas rīcības programmas sabiedrības veselības jomā īstenošanā, *Euphet* neuzskatīja par lietderigu darīt Komisijai zināmu iespējamo interešu konflikta risku, paziņojot:

“Mēs apliecinām, ka visi *Euphet* locekļi ir pilnīgi neatkarīgi no Komisijas, un patlaban mēs neparedzam nekādu risku šajā sakarā.”

- ³⁷ Turklat ar interešu konfliktu saistītu izslēgšanas iemeslu, kas ir paredzēts Finanšu regulas 94. pantā un pārņemts specifikāciju 9.1.3. punktā, Komisija tīsi ir formulējusi vispārigi, jo, lai novērtētu interešu konflikta esamību, līgumslēdzējai iestādei ir jāveic konkrēta pārbaude atkarībā no dokumentos izklāstītajiem apstākļiem.
- ³⁸ Turklat Komisija atzīst, ka pietiekami ir izskaidrojusi iemeslus, kuru dēļ tā uzskatīja, ka attiecībā uz *Euphet* pastāvēja interešu konflikts. Tā piebilst, ka 2005. gada 19. maija vēstule nav uzskatāma par pamatojumu *a posteriori*, bet atbildi uz argumentiem, kas norādīti *Euphet* advokātu 2005. gada 3. maija detalizētajā vēstulē. Tādējādi *Euphet* pietiekamā mērā bija zināms Lēmuma par noraidīšanu pamatojums.
- ³⁹ Visbeidzot, Komisija ir noraidījusi prasītājas apgalvojumu, ka būtu bijis iespējams veikt konkrētos novērtēšanas uzdevumus, nepastāvot interešu konflikta riskam, jo piedāvājumā bija iekļauti 65 *curriculum vitae*, no kuriem 45 bija iesniegušas personas, kam nebija nekādas saistības ar tiem *Euphet* partneriem, attiecībā uz kuriem Komisija bija konstatējusi interešu konflikta esamību. Visi *Euphet* piedāvātie eksperti nav vienādi kvalificēti un savā piedāvājumā *Euphet* savus ekspertus ir klasificējusi atkarībā no viņu pieredzes "Novērtēšanas" un "Sabiedrības veselības" jomā. Uz šādas klasifikācijas pamata tika izveidots novērtējums, ekspertus iedalot kategorijās no A līdz D. *Euphet* piedāvāto ekspertu kvalifikāciju analize norāda, ka lielākā daļa šo ekspertu, kam ir augstākais vērtējums un attiecībā uz kuriem varētu prezumēt, ka viņiem ir vislielākā nozīme novērtēšanas uzdevumu konkrētā izpildē, ir saistīti ar organizācijām, kuras saņem lielas Komisijas subsīdijas, lai īstenotu darbības, kas saistītas ar Kopienas programmu sabiedrības veselības jomā. Katrs apvienības sadarbības partneris ietilpa arī liguma komitejā, kas ir atbildīga par iepirkuma liguma izpildi. Turklat prasītāja bija centusies izveidot viendabīgu komandu un ir maz ticams, ka šīs organizācijas vai eksperti būtu atteikušies no dažu uzdevumu īstenošanas, neatkarīgi no sekām, ko tas atstātu uz veicamā darba kvalitāti.

- 40 Turklāt Komisija apstrīd argumentu, ka tai specifikācijās “interēšu konflikta risks” bija skaidri jānorāda kā īpašs izslēgšanas iemesls un ka tā liedza *Euphet* iespēju šo risku nemit vērā.
- 41 Pirmkārt, izslēgšanas iemesli izsmeļoši ir uzskaitīti Finanšu regulas 93. un 94. pantā un interēšu konflikta gadījums ir minēts 94. pantā, kā arī izklāstīts specifikācijās.
- 42 Otrkārt, sagatavojot savu piedāvājumu, *Euphet* ļoti labi bija informēta par problēmām, kas saistītas ar interēšu konfliktiem, jo piedāvājumā tā ir norādījusi: “*Euphet* saprot un pieņem to, ka neviens no novērtēšanas organizācijām vai neviens no tās pārstāvjiem [nedrikst] atrasties nekādā faktiskā vai iespējamā interēšu konflikta, izpildot pienākumus saistībā ar Pamatlīguma izpildi.” Apzinoties to, ka ne tikai faktisks, bet arī iespējams interēšu konflikta risks ir nesavienojams ar Pamatlīgumā paredzēto novērtēšanas uzdevumu izpildi, *Euphet* tomēr savā piedāvājumā ir apgalvojusi:

“Mēs apliecinām, ka visi *Euphet* locekļi ir pilnīgi neatkarīgi no Komisijas, un patlaban mēs neparedzam nekādu risku šajā sakarā.”

- 43 Treškārt, prasītāja savā replikā ir atzinusi, ka pastāv interēšu konflikta problēma, ja organizācijas piedalās tādas Kopienas politikas novērtēšanā, atbilstoši kurai tās ir saņēmušas subsīdijas, norādot, ka “ir acīmredzams, ka sabiedrotais vai šī sabiedrota eksperts nevar piedalīties tādas lietas novērtēšanā, atbilstoši kurai šis sabiedrotais pats ir saņēmis subsīdijas”. Komisija šajā sakarā atgādina, ka visi attiecīgās apvienības partneri, kā arī vairāki uzaicinātie eksperti, sanem “Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD subsīdijas dažu darbību veikšanai, izpildot Kopienas sabiedrības veselības programmu.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 44 Vispirms ir jānorāda, ka argumenti, kas attiecas uz iespējami nepareizo un nepietiekamo Lēmuma par noraidīšanu pamatojumu, būtibā ir tikai argumenti, kuri attiecas uz Komisijas pieļautu kļūdu vērtējumā, kā arī Lēmuma par noraidīšanu nepamatotibu. Tādējādi šie jautājumi neattiecas uz Komisijai uzliktā pienākuma norādīt pamatojumu analīzi, bet uz Lēmuma par noraidīšanu analīzi pēc būtības un tādējādi tie tiks aplūkoti, analizējot šī pamata otro daļu. Iepriekš izklāstītie argumenti tiks analizēti saistībā ar šo daļu tikai tiktāl, ciktāl tos var uzskatīt par tādiem, kas ir balstīti uz pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi.
- 45 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pienākums norādīt pamatojumu ir atkarīgs no attiecīgā tiesību akta veida un situācijas, kādā tas tika pieņemts. Pamatojumā ir skaidri un nepārprotami jānorāda iestādes argumentācija, lai, pirmkārt, ieinteresētās personas varētu uzzināt pieņemtā akta pamatojumu un varētu aizstāvēt savas tiesības, un pārbaudīt, vai lēmums ir pamatots, un, otrkārt, lai Kopienu tiesa varētu pārbaudīt tā likumību (Tiesas 1990. gada 14. februāra spriedums lietā C-350/88 *Delacre u.c./Komisija, Recueil*, I-395. lpp., 15. un 16. punkts, un Pirmās instances tiesas 2003. gada 9. aprīla spriedums lietā T-217/01 *Forum des migrants/Komisija, Recueil*, II-1563. lpp., 68. punkts).
- 46 Šajā gadījumā Lēmumā par noraidīšanu ir skaidri norādīts, ka *Euphet* piedāvājuma izslēgšana ir pamatota ar to, ka pastāv interešu konflikta risks, kas ir saistīts, pirmkārt, ar subsīdijām, kurus saņēmuši *Euphet* galvenie locekļi, un, otrkārt, ar to, ka *Euphet* piedāvāja nepietiekamas garantijas šajā sakarā.

- 47 Tādējādi Lēmumā par noraidīšanu skaidri un nepārprotami ir norādīta Komisijas argumentācija, kas lidz ar to ļauj, pirmkārt, ieinteresētajām personām uzzināt pieņemtā tiesību akta pamatojumu, lai tās varētu aizstāvēt savas tiesības un pārbaudīt, vai lēmums ir pamatots, un, otrkārt, Pirmās instances tiesai pārbaudīt tiesību akta likumību.
- 48 No tā izriet, ka prasītājas argumentācijai, kas balstīta uz pamatojuma neesamību Lēmumā par noraidīšanu, nevar piekrist. Tādējādi pirmā pamata pirmā daļa ir jānoraida.

Par interešu konflikta neesamību

— Lietas dalībnieku argumenti

- 49 Pirmā pamata otrajā daļā prasītāja pārmet Komisijai, ka tā ir pārkāpusi Finanšu regulas 94. pantu un konkursa procedūras noteikumus.
- 50 Pirmkārt, *Euphet* nevarēja izslēgt no konkursa procedūras tikai tāpēc vien, ka pastāvēja interešu konflikta risks. Specifikāciju 9.1.3. pants nosaka, ka iepirkuma līguma slēgšanas tiesības nevar piešķirt kandidātiem vai pretendentiem, kas iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras laikā var atrasties interešu konflikta situācijā, bet interešu konflikta jēdziens tomēr nav definēts ne konkursa paziņojumā, ne Finanšu regulas 94. pantā.

- 51 Saskaņā ar Pamatliguma II.3.1. pantu vienkāršs interešu konflikts un *a fortiori* interešu konflikta risks pats par sevi nav izslēgšanas iemesls. Pietiek ar to, ka ieinteresētā persona veic pasākumus, kas nepieciešami, lai novērstu jebkādu interešu konfliktu vai tā sekas. Minētais pants paredz mehānismu tādu interešu konfliktu atrisināšanai, kas var rasties līgumu izpildes gaitā. Līdz ar to Komisija ir paredzējusi interešu konflikta risku iepirkuma līguma ietvaros, tāpēc šāda riska esamība nevarētu pamatot izslēgšanu.
- 52 Prasītāja piebilst, ka *Euphet* piedāvātais risinājums lielā mērā pārsniedz Pamatliguma projektā iekļautās prasības, piedāvājot ne tikai risinājumu *a posteriori*, proti, katra konkrētā līguma izpildes gaitā, bet arī kontroli *a priori*, proti, kopš kandidāta lietas sagatavošanas atkarībā no konkrēto līgumu rakstura un priekšmeta. Šāda pieejā ļautu maksimāli samazināt interešu konflikta rašanās risku konkrēta uzdevuma izpildes gaitā. *Euphet* personāla neatkarība tādējādi bija garantēta piedāvajumam pievienotajā 2005. gada 10. februāra vēstulē, ko *Euphet* bija nosūtījis Komisijai.
- 53 Prasītāja apgalvo, ka Komisija nevarēja no *Euphet* prasīt neko vairāk it īpaši tāpēc, ka prasības pieteikuma iesniegšanas dienā konkrēto līgumu precīzs saturs vēl nebija zināms. Tādējādi Komisija nevarēja izslēgt *Euphet* piedāvājumu, nesaņēmusi sīkas ziņas par noslēdzamo konkrēto līgumu saturu. Ja Komisija vēlējās, lai tai būtu iespēja izslēgt pretendantu interešu konflikta riska dēļ, tai tas bija jāprecizē specifikācijās.
- 54 Nevienā no konkursa dokumentiem nav paredzēts skaidrs iemesls tāda pretendenta izslēgšanai, kura viens vai vairāki locekļi, kas ir iesaistīti īstenojamos “Patērētāju veselības un aizsardzības” GD projektos, un šāds izslēgšanas iemesls nevar tikt izmantots, jo tas nav minēts ne Finanšu regulas 94. pantā, ne arī paredzēts judikatūrā.

- 55 Prasītāja arī apgalvo, kā Pirmās instances tiesas priekšsēdētājs to ir darījis 2005. gada 20. septembra rikojumā, ka ir jānošķir gadījums, kad pretendenti, “norisinoties iepirkuma procedūrai, ir iesaistīti interešu konflikta”, kas pamato to izslēgšanu saskaņā ar Finanšu regulas 94. pantu, un gadījums, kad pastāv interešu konflikta risks, uz ko Komisija šajā gadījumā atsaucas, lai pamatotu izslēgšanu. Pamatojoties uz minētā rikojuma 88. punktu, prasītāja uzskata, ka Pirmās instances tiesai ir jānosaka, kāds ir nepieciešams pārliecības līmenis, lai izslēgšana no konkursa procedūras būtu pamatota, un kāda ir Komisijas rīcības brīvība, lai konstatētu interešu konflikta risku. Komisija var un drīkst izslēgt pretendētu tikai tad, ja tā konstatē faktisku interešu konfliktu.
- 56 Otrkārt, prasītāja pārmet Komisijai, ka tā nav konkrēti pārbaudījusi *Euphet* piedāvājumu.
- 57 Tā šajā sakarā atsaucas uz judikatūru, saskaņā ar kuru ir aizliegts izslēgt pretendētu abstrakti, konkrēti nepārbaudot interešu konflikta novēršanas iespēju (Tiesas 2005. gada 3. marta spriedums apvienotajās lietās C-21/03 un C-34/03 *Fabricom*, Krājums, I-1559. lpp.; Pirmās instances tiesas 2005. gada 17. marta spriedums lietā T-160/03 *AFCOn Management Consultants u.c./Komisija*, Krājums, II-981. lpp., 75.–78. punkts).
- 58 Komisija apstrīd argumentu, ka *Euphet* no konkursa procedūras tika izslēgta tikai tāpēc, ka pastāvēja interešu konflikta risks.
- 59 Vispirms tā apgalvo, ka Finanšu regulas 94. pants, kura noteikumi ir pārnemti specifikāciju 9.1.3. punktā, paredz izslēgt pretendētu, kas, “norisinoties iepirkuma procedūrai” attiecībā uz ligumu, ir iesaistīti “interešu konflikta”. Šie noteikumi paredz interešu konflikta riskus, kas pastāv iepirkuma procedūras norises stadijā un

kas var ietekmēt tā izpildi. Interēšu konflikta esamība vēl pirms iepirkuma liguma slēgšanas tiesību piešķiršanas līdz ar to ir iemesls piedāvājuma noraidīšanai. Citādi būtu tad, ja interēšu konflikts, kas nepastāvēja iepirkuma liguma slēgšanas tiesību piešķiršanas laikā, rastos līguma izpildes laikā. Pēdējā minētajā gadījumā līgumā būtu paredzēts noteikums, lai novērstu iespējamos interēšu konfliktus. Faktisks interēšu konflikta risks, kas pastāv iepirkuma liguma slēgšanas tiesību piešķiršanas stadijā, ir leģitīms iemesls izslēgšanai no iepirkuma procedūras atbilstoši Finanšu regulas 94. pantam. Ja tiek konstatēts, ka pastāv būtisks risks, ka “nākotnē” (līguma izpildes brīdī) var rasties interēšu konflikts, tiek uzskatīts, ka iepirkuma liguma slēgšanas tiesību piešķiršanas brīdī pastāv “faktisks” interēšu konflikts.

- ⁶⁰ Kaut arī konkursa noteikumos pretendentiem nav noteikts pienākums turpmāk savā piedāvājumā norādīt interēšu konflikta novēršanas pasākumus, šādas prasības neesamība ir izskaidrojama ar to, ka interēšu konflikta konstatēšana pat pirms iepirkuma liguma slēgšanas tiesību piešķiršanas ir saistīta ar attiecīgā piedāvājuma izslēgšanu saskaņā ar specifikāciju 9.1.3. punktu un Finanšu regulas 94. pantu.
- ⁶¹ Visbeidzot, ar *Euphet* saistītais interēšu konflikta risks nebija atkarīgs no tā, vai iepriekš bija zināms vēlāk saistībā ar Pamatlīguma noslēdzamo konkrēto līgumu precīzs saturs. Pietika konstatēt, ka, ņemot vērā paša Pamatlīguma priekšmetu, *Euphet* objektivitāti tai uzticamo uzdevumu izpildē var lielā mērā apšaubīt.
- ⁶² Attiecībā uz argumentu, kas ir balstīts uz to, ka *Euphet* piedāvājums netika konkrēti pārbaudīts, Komisija norāda, ka novērtēšanas komisija šajā gadījumā konkrēti pārbaudīja, vai pastāv interēšu konflikts. Tā attiecīgi bija konstatējusi, ka visi apvienībā ietilpstie partneri, kā arī vairāki uzaicinātie eksperti saņem subsīdijas no “Patērētāju veselības un aizsardzības” ĢD dažu darbību veikšanai, īstenojot sabiedrības veselības programmu. Ja šīs organizācijas piedalītos novērtēšanas priekšmeta izpildē, tās varētu tikt nostādītas situācijā, kad, veicot starposmā vai *ex post* novērtējumu, tām būtu jānovērtē pašām savs darbs, kas apdraudētu to

objektivitāti. Turklat, veicot *ex ante* novērtēšanu, pastāvētu arī interešu konflikta risks, jo organizācijas, kas regulāri saņem subsīdijas dažu programmu izpildei, varētu ietekmēt šo programmu vēlāku attīstību un orientāciju.

- 63 Komisija noraida argumentu, ka interešu konflikts varētu pastāvēt tikai individuālu programmu starpposma un *ex post* novērtēšanas laikā. Tā kā *ex ante* novērtēšanas mērķis ir atbalstīt un orientēt Komisijas turpmāko politiku sabiedrības veselības jomā, organizācijas, kas regulāri saņem subsīdijas, nosakot turpmākas rīcības programmas galvenos mērķus, censtos vispirms īstenot savas intereses.

— Pirmās instances tiesas vērtējums

- 64 Lēmums par *Euphet* iesniegtā piedāvājuma noraidīšanu ir pamatots ar interešu konflikta risku, kas ir saistīts ar pretendantu, ar to, ka *Euphet* nav atzinusi, ka šāds risks pastāv, un ar to, ka piedāvājumā nav izteikti konkrēti priekšlikumi minētā riska novēršanai. Tādējādi vispirms ir jānoskaidro, pirmkārt, vai Komisijai bija tiesības atsaukties uz to, ka pastāv interešu konflikta risks, lai noraidītu *Euphet* iesniegto piedāvājumu, un, otrkārt, vai tā patiešām ir šī riska esamība, kura rezultātā tā faktiski ir pieņemusi Lēmumu par noraidīšanu. Pēc tam būtu jāpārbauda, vai Komisijai bija faktisks pamats uzskatīt, ka šajā gadījumā minētais interešu konflikta risks patiešām pastāvēja.

- 65 Lēmuma par noraidīšanu juridiskais pamats ir Finanšu regulas 94. pants, kura teksts ir pārņemts specifikāciju 9.1.3. punktā, kas paredz, ka līguma slēgšanas tiesību

piešķiršanas stadijā tiek izslēgts pretendents, kas, "norisinoties iepirkuma procedūrai", ir iesaistīts "interēšu konflikta". Turklat Lēmumā par noraidišanu kā interēšu konflikta definīcija ir piedāvāti Pamatlīguma II.3.1. panta noteikumi, kas paredz: "Iepirkuma līguma slēgšanas tiesību saņēmējs veiks visus pasākumus, kas nepieciešami, lai novērstu jebkuru situāciju, kas varētu traucēt līguma objektīvu izpildi. Šāds interēšu konflikts varētu rasties it īpaši tad, ja pastāv ekonomiskas intereses, kopīgas politiskas vai nacionālas intereses, gīmeniska vai emocionāla saikne vai arī jebkāda cita kopīgām interesēm raksturīga saikne." II.3.1. pants arī paredz, ka "iepirkuma līguma slēgšanas tiesību saņēmējs nodrošina to, ka tā personāls, tā administratīvā komiteja un tā vadītāji netiks nostādīti situācijā, kas var radīt interēšu konfliktu".

- 66 Finanšu regulas 94. pants saskaņā ar tā noteikumiem ir piemērojams visiem publiskā iepirkuma līgumiem, ko pilnībā vai daļēji finansē no Kopienas budžeta. Līdz ar to gadījumi netiek nošķirti atkarībā no tā, vai attiecīgā iepirkuma procedūra attiecas uz Pamatlīgumu vai cita veida līgumu.
- 67 Tomēr šis noteikums ļauj no iepirkuma procedūras pretendantu izslēgt tikai tad, ja tajā paredzētais interēšu konflikts ir reāls, nevis iespējams. Tas nenozīmē, ka ar interēšu konflikta risku nepietiek, lai izslēgtu piedāvājumu. Principā tikai līguma izpildes laikā interēšu konflikts varētu konkretizēties. Līdz līguma noslēgšanai interēšu konflikts var būt tikai iespējams un tādējādi Finanšu regulas 94. pants ir saistīts ar apsvērumiem, kas attiecas uz risku. Lai piedāvājumu varētu izslēgt no procedūras, šis risks ir faktiski jākonstatē, konkrēti novērtējot piedāvājumu un situāciju, kādā atrodas pretendents. Ar interēšu konflikta iespējamību vien nepietiek šajā sakarā.
- 68 No tā izriet, ka tiesību noslēgt Pamatlīgumu piešķiršanas procedūrā ir jāņem vērā tas, ka konkrētie līgumi, pirms kuru piešķiršanas tiks pārbaudīts, vai nepastāv interēšu konflikta risks, principā ir jānoslēdz pirms Pamatlīguma slēgšanas tiesību saņēmējam tiek uzticēts veikt īpašus uzdevumus. Tādējādi līdzīgā situācijā uz

interēšu konflikta rašanās risku var atsaukties tikai tad, ja pastāv noteicoši apstākļi, kas liedz pretendentam iespēju izvairīties no neobjektivitātes riska, izpildot lielāko daļu Pamatlīgumā paredzēto uzdevumu.

- 69 Šajā gadījumā Lēmums par noraidīšanu līdz ar to pamatoti varētu attiekties uz reālu, nevis iespējamu interēšu konfliktu un tieši šāda konflikta esamības rezultātā Komisija ir pieņemusi šo lēmumu.
- 70 Kā ir norādīts šī sprieduma 16. punktā, Lēmumā par noraidīšanu ir minēts, ka galvenie *Euphet* partneri ir iesaistīti "Patērētāju veselības un aizsardzības" GD darbībās, jo tie ir ieguvuši tiesības noslēgt lielu skaitu līgumu par subsīdijām šajā jomā, kā arī sabiedrības veselības jomā, kaut gan *Euphet* neatzīst, ka tās locekļi ir iesaistīti sabiedrības veselības programmas izpildē.
- 71 Komisija, nevienam neiebilstot šajā sakarā, ir arī norādījusi, ka lielākā daļa visprieredzējušāko *Euphet* piedāvāto ekspertu bija saistīti ar organizācijām, kas saņēmušas lielas subsīdijas no Komisijas, lai veiktu darbības, kuras attiecas uz Kopienas programmu sabiedrības veselības jomā.
- 72 Pamatojoties uz iepriekš minēto, Lēmumā par noraidīšanu un 2005. gada 19. maija apstiprinājuma vēstulē secinot, ka pastāv par "būtisku" atzīts interēšu konflikta risks, Komisija tādējādi uzskatīja, ka interēšu konflikts principā pastāvēja jau iepirkuma procedūras norises stadijā, pat ja vēl nebija konkretizētas tā sekas.

- ⁷³ No tā izriet, ka Komisija tomēr ir pārbaudījusi *Euphet* piedāvājumu, pamatojoties uz Finanšu regulas 94. panta, kā arī specifikāciju 9.1.3. punkta noteikumiem. Līdz ar to prasītājas argumentācijai attiecībā uz to, ka piedāvājuma noraidīšanai, iespējams, ir ņemti vērā šajā noteikumā neminēti kritēriji, nevar piekrist.
- ⁷⁴ Pretēji prasītājas argumenti nevar atspēkot šo secinājumu.
- ⁷⁵ Argumentam, ka Pamatliguma II.3.1. pants ir piemērojams tikai tiem interešu konfliktiem, kas rodas Pamatliguma izpildes gaitā, nevis konkursa procedūrā, nevar piekrist, jo šajā gadījumā interešu konflikts pastāv, jau piešķirot iepirkuma līguma slēgšanas tiesības, kas tādējādi pamato piedāvājuma izslēgšanu atbilstoši Finanšu regulas 94. pantam un specifikāciju 9.1.3. punktam. Šī paša iemesla dēļ prasītāja veltīgi apgalvo, ka piedāvātais risinājums interešu konfliktu novēršanai bija plašāks par Pamatliguma prasībām, jo tas paredzēja arī *a priori* kontroli, proti, sākot ar kandidātu lietas izveidošanu, atkarībā no konkrēto līgumu rakstura un priekšmeta.
- ⁷⁶ Tāpat arī pretēji tam, ko apgalvo prasītāja, tā kā Pamatliguma priekšmets bija skaidri noteikts, Komisija varēja konstatēt, ka *Euphet* galveno partneru objektivitāte jau piedāvājuma iesniegšanas brīdī ir būtiski apšaubāma saņemto subsīdiju dēļ, jo, kā ir norādīts Lēmumā par noraidīšanu, šādā situācijā novērtētājs varētu būt spiests novērtēt pats savu darbu, tādējādi radot interešu konfliktu.
- ⁷⁷ Attiecībā uz to, vai Komisijai faktiski bija pamats konstatēt, ka šajā gadījumā *Euphet* ir iesaistīts interešu konflikta, un uzskatīt, ka *Euphet* neatzina šādu risku, ir jāuzsver,

kā ir norādīts iepriekš 70. punktā, ka Lēmumā par noraidīšanu Komisija, prasītāji neiebilstot šajā sakarā, ir norādījusi, ka novērtēšanas komisija ir secinājusi, ka galvenie *Euphet* locekļi ir noslēguši vairākus vai pat ļoti daudzus līgumus par subsīdijām ar "Patērētāju veselības un aizsardzības" ĢD, it īpaši sabiedrības veselības jomā. Nenemot vērā Pamatliguma priekšmetu, proti, "[“Patērētāju veselības un aizsardzības” [...]] ĢD (sabiedrības veselība) politiskās rīcības jomu novērtējumu", Komisija pamatoši ir uzskatījusi, ka jau iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras laikā pastāvēja interešu konflikts, kas varēja liegt *Euphet* objektīvi izpildīt Pamatligumu. Turklat Komisija Lēmumā par noraidīšanu atgādina, ka *Euphet* piedāvājumā bija norādīts: "*Euphet* saprot un pieņem to, ka neviens no novērtēšanas organizācijām vai neviens no tās pārstāvjiem [nedrikst] atrasties nekādā faktiskā vai iespējamā interešu konflikta, izpildot pienākumus saistībā ar Pamatliguma izpildi. Mēs apliecinām, ka visi *Euphet* locekļi ir pilnīgi neatkarīgi no Komisijas, un patlaban mēs neparedzam nekādu risku šajā sakarā." Tādējādi ir jāsecina, ka Komisija pamatoši Lēmumā par noraidīšanu ir secinājusi, ka "*Euphet* neatzina to, ka daži tās partneri, kas piedalās šajā apvienībā, ļoti lielā mērā [bijā] iesaistīti sabiedrības veselības programmas izpildē" un ka, "nenemot vērā lielo [interesu konflikta] risku, būtu nepieciešams siks un konkrēts izskaidrojums, lai pietiekamā mērā varētu saprast, kādā veidā varētu atrisināt [interesu konflikta] problēmas un novērst riskus".

⁷⁸ No iepriekš izklāstītā izriet, ka Komisijai bija pamats uzskatīt, ka *Euphet* piedāvājums bija jāizslēdz no iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas atbilstoši Finanšu regulas 94. pantam un specifikāciju 9.1.3. pantam.

⁷⁹ Prasītājas arguments par to, ka ir aizliegts pretendētu izslēgt abstrakti, konkrēti nepārbaudot tā piedāvājumu un it īpaši tā piedāvāto interešu konfliktu risinājumu, nav pamatots.

- 80 No iepriekš izdarītajiem secinājumiem izriet, ka pirms *Euphet* iesniegtā piedāvājuma noraidīšanas Komisija to šajā gadījumā ir konkrēti pārbaudījusi. Turklat tam, kā tiek apgalvots, ka netika pārbaudīts piedāvājums interešu konfliktu risināšanai, nav nekādas nozīmes, jo Komisijai *Euphet* piedāvājums bija jānoraida interešu konflikta dēļ atbilstoši Finanšu regulas 94. pantam un specifikāciju 9.1.3. pantam.
- 81 Nemot vērā iepriekš izklāstīto, prasītājas argumentiem par interešu konflikta neesamību nevar piekrist un pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.

Par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa un Īstenošanas kārtības 138. panta pārkāpumu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 82 Saistībā ar pirmā pamata trešo daļu prasītāja norāda, ka iepriekš Komisija ir atzinusi par pieņemamu *Euphet* piedāvājumā izteikto interešu konfliktu risinājumu, pat ja runa bija par citiem ģenerāldirektorātiem. Tā kā Komisija ir atkāpusies no savas iepriekšējās politikas, tā ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.
- 83 Prasītāja piebilst, ka, ja pēc nepamatotas *Euphet* piedāvājuma noraidīšanas Komisija tiesības noslēgt iepirkuma līgumu ir piešķirusi trešai personai, tā ir pārkāpusi Īstenošanas kārtības 138. pantu.

- 84 Komisija atbild, ka prasītāja nepietiekami ir pamatojusi savu apgalvojumu par tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu.
- 85 Komisija apstrīd arī to, ka iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršana trešai personai ir īstenošanas kārtības 138. panta pārkāpums. Šajā noteikumā ir nošķirtas tikai divas iespējamās iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas formas, proti, automātiska piešķiršanas procedūra vai procedūra, kuru īstenojot, iepirkuma līguma slēgšanas tiesības piešķir piedāvājumam ar vislabāko cenas un vērtības attiecību. Tas, ka *Euphet* piedāvājums tiek atzīts par pieņemamu atlases un piešķiršanas stadijā, nenozīmē, ka tam noteikti tiks piešķirtas iepirkuma līguma slēgšanas tiesības.
- Pirmās instances tiesas vērtējums
- 86 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesības atsaukties uz tiesisko paļāvību, kas ir viens no Kopienu pamatprincipiem, ir visām privātpersonām, kuras atrodas tādā situācijā, kurā Kopienu administrācija, sniedzot precīzas garantijas, tām ir radījusi pamatotas cerības. Par šādām garantijām uzskata jebkādā veidā paziņotu precīzu, beznosacījumu un saskaņotu informāciju, kas ir iegūta no pilnvarotiem un uzticamiem avotiem (Pirmās instances tiesas 1998. gada 21. jūlija spriedums apvienotajās lietās T-66/96 un T-221/97 *Mellett/Tiesa, Recueil FP*, I-A-449. un II-1305. lpp., 104. un 107. punkts).
- 87 Šajā gadījumā prasītāja, nepamatojot savus apgalvojumus šajā sakarā, tikai atsaucas uz nostāju, ko Komisija bija ieņēmusi citās konkursa procedūrās. Šādi apstākļi, pat ja tie ir pierādīti, nav uzskatāmi par precīzām iestādes garantijām un tādējādi nevar radīt tiesisko paļāvību attiecībā uz to, ka Komisija ir pieņēmusi mehānismu, ko *Euphet* ir piedāvājusi saistībā ar attiecīgo līgumu.

- 88 Prasītājas apgalvojums, ka prettiesiskas *Euphet* izslēgšanas rezultātā iepirkuma līguma slēgšanas tiesības tika piešķirtas pretendentam, kura piedāvājums nebija ar vislabāko cenas un vērtības attiecību, ir nepamatots, jo, ņemot vērā, ka *Euphet* bija iesaistīta interešu konfliktā (skat. šī sprieduma 77. un 78. punktu), Komisijai tās piedāvājums bija jānoraida.
- 89 Prasītājas argumentiem līdz ar to nevar piekrist. Tādējādi pirmā pamata trešā daļa ir jānoraida.
- 90 Ņemot vērā iepriekš izklāstītos apsvērumus, pirmsais pamats ir jānoraida kopumā.

Par otro pamatu, kas ir balstīts uz to, ka Euphet prettiesiski tika liegta iespēja sniegt papildu informāciju par interešu konfliktu

- 91 Saistībā ar otro pamatu prasītāja būtībā atsaucas uz to, ka Komisija nav izpildījusi pienākumu pirms piedāvājuma noraidīšanas lūgt papildu informāciju, kas izriet no Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punkta, ir pārkāpusi tiesiskās paļavības aizsardzības principu, kā arī vienlīdzīgas attieksmes principu.

Lietas dalībnieku argumenti

- 92 Prasītāja uzskata, ka Komisija nevarēja noraidīt *Euphet* piedāvājumu, nesniedzot tai iespēju aizstāvēties, un novērtēšanas komisijai vajadzēja vismaz ļaut tai sniegt paskaidrojumus par šo jautājumu.

- 93 Pirmkārt, prasītāja pārmet Komisijai, ka tā nav aicinājusi *Euphet* sniegt papildu informāciju par interešu konflikta problēmu, pārkāpjot Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punktu.
- 94 Otrkārt, prasītājas atsaucas uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu un, šajā sakarā atsaucoties uz Komisijas un pretendenta savstarpēju saraksti ar vēstulēm, apgalvo, ka pastāv tāda Komisijas prakse, ka tā vajadzības gadījumā kandidātiem vai pretendentiem lūdz sniegt papildu informāciju. Šo praksi cita starpā apstiprina arī Tiesas judikatūra publisko iepirkumu jomā, proti, šī sprieduma 57. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Fabricom*. Nelūdzot sniegt papildu informāciju, Komisija ir rīkojusies pretēji praksei, kas iedibināta un apstiprināta judikatūrā, un ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības aizsardzības principu. Citos apstākļos Komisija pretendentam, kuram draud izslēgšana, būtu sniegusi iespēju aizstāvēties. Turklat prasītājai nav zināms neviens cits gadījums, kurā pretendents būtu ticis izslēgts, pamatojoties uz interešu konflikta risku. Ja Komisija nevarēja pierādīt, ka šādi gadījumi pastāv, prasītāja nevarēja paredzēt, ka šāda izslēgšana var notikt, nepārkāpjot tiesiskās paļāvības aizsardzības principu.
- 95 Treškārt, šajā sakarā atsaucoties uz Finanšu regulas 89. panta 1. punktā un 99. pantā paredzēto vienlīdzīgas attieksmes principa un nediskriminācijas principa pārkāpumu, prasītāja vēlas uzzināt, vai Komisija attiecīgā konkursa ietvaros citiem pretendentiem ir piedāvājusi iespēju sniegt papildu informāciju. Prasītāja norāda uz pretrunu Komisijas argumentācijā, kas, pirmkārt, savā iebildumu rakstā ir apgalvojusi, ka “pēc piedāvājumu atvēršanas nevienam pretendentam nav ticis izteiks lūgums sniegt papildu informāciju”, bet, otrkārt, Pirmās instances tiesas priekšsēdētāja ierosinātā pagaidu noregulējuma ietvaros 2005. gada 24. jūnijā iesniegtajā atbildē uz repliku, norāda, ka pēc piedāvājumu atvēršanas vai vismaz pēc to iesniegšanai noteiktā termiņa beigām Komisija dažiem pretendentiem ir lūgusi pierādīt, ka to piedāvājumi tikuši nosūtīti noteiktajā termiņā. Prasītāja uzskata, ka, ja šie pretendenti tika lūgti sniegt informāciju, bet *Euphet* netika piedāvāta iespēja ne

aizstāvēties, ne arī izteikt savu viedokli par interešu konflikta risku, Komisija ir pārkāpusi principu par vienlīdzīgu attieksmi pret pretendentiem.

- 96 Komisija apgalvo, ka tai ir pienākums uzklausīt pretendentu tikai tad, ja tā plāno piemērot administratīvu vai finansiālu sodu atbilstoši Finanšu regulas 96. pantam, piemēram, turpmāku izslēgšanu no iepirkumiem un subsīdiju piešķiršanas, nevis tad, ja tā pretendentu no konkrētu iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas izslēdz atbilstoši Finanšu regulas 94. pantam.
- 97 Šajā sakarā, pirmkārt, Komisija norāda, ka Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punkts tai neuzliek pienākumu lūgt pretendentam sniegt paskaidrojumus saistībā ar iesniegtajiem apliecinotajiem dokumentiem. Katrā ziņā saskaņā ar Finanšu regulas 99. pantu un Īstenošanas kārtības 148. panta 3. punktu Komisijas un pretendentu saziņas rezultātā nevar tikt ieviestas nekādas izmaiņas piedāvājuma noteikumos.
- 98 Otrkārt, Komisija apstrīd, ka pastāv vispārēja prakse pretendentam sistemātiski lūgt papildu informāciju pirms tā izslēgšanas interešu konflikta dēļ. Turklat Komisijai nosūtitās un no tās saņemtās vēstules, ko prasītāja ir iesniegusi saistībā ar citu piešķiršanas procedūru, ir saistītas ar lūgumu sniegt papildu informāciju par dažiem piedāvājuma elementiem un nekādā ziņā nepierāda, ka Komisija pastāvīgi ir uzklausījusi pretendentus pirms to piedāvājumu noraidīšanas, pamatojoties uz kādu no Finanšu regulā minētajiem izslēgšanas kritērijiem.
- 99 Tādējādi prasītājas atsaukšanās uz šī sprieduma 57. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Fabricom* ir nepiemērota, jo Tiesa tajā ir apšaubījusi Beļģijas

tiesisko regulējumu, kas personām, kuras atbildīgas par publiskā iepirkuma sagatavošanas darbiem, automātiski liedz piedalities šī iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrā, bet šajā gadījumā Komisija *Euphet* nav liegusi piedalities piešķiršanas procedūrā. Vispirms *Euphet* iesniedza piedāvājumu, saistībā ar kuru Komisija, pamatojoties uz šajā piedāvājumā sniegtajiem datiem un nēmot vērā piešķiramo iepirkuma līguma slēgšanas tiesību raksturu, vēlāk pārbaudīja, vai nepastāv interešu konflikts. Līdz ar to piedāvājums tika noraidīts tāpēc, ka šāds interešu konflikts pastāvēja. Prasītājas argumentācija, kurā ir izteikts apgalvojums, ka *Euphet* tika izslēgta automātiski, jo konkrētu interešu konflikta esamības novērtējumu bija iespējams veikt tikai pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas, proti, brīdi, kad tiek noslēgts konkrēts līgums, izpildot Pamatlīgumu, ir pretrunā Finanšu regulas 94. panta noteikumiem. Šis pants ļauj no attiecīgā līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas izslēgt kandidātus vai pretendentus, kas pat pirms iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas jau ir iesaistīti interešu konfliktā.

¹⁰⁰ Treškārt, Komisija uzsver, ka pēc piedāvājumu atvēršanas nevienam pretendentam netika izteikts lūgums sniegt informāciju par iespējamo interešu konfliktu. Attiecībā uz iespējamo pretrunu argumentācijā Komisija norāda, ka tā dažiem pretendentiem lūdza pierādīt, ka to piedāvājumi ir nosūtīti noteiktajā termiņā, jo uz aploksnēm, kurās bija nosūtīti piedāvājumi, uzspiestais pasta zīmogs bija grūti salasāms. Tomēr šo situāciju nevar salidzināt ar to, kādā atradās *Euphet*. Kā Pirmās instances tiesas priekssēdētājs ir konstatējis 2005. gada 20. septembra rīkojumā lietā T-195/05 R *Deloitte Business Advisory/Komisija* (Krājums, II-3485. lpp., 120. punkts), to, ka uz aploksnēm, kurās bija nosūtīti piedāvājumi, uzspiestais pasta zīmogs bija grūti salasāms, nevar pielidzināt tam, ka pašā piedāvājumā ir trūkumi.

Pirmās instances tiesas vērtējums

¹⁰¹ Pirmkārt, attiecībā uz to, vai Komisijai bija jāaicina *Euphet* sniegt papildu informāciju par interešu konflikta problēmu, ir jāatgādina, ka Īstenošanas kārtības

146. panta 3. punkta pirmā daļa paredz, ka tad, ja līdzdalibas pieprasījumi un piedāvājumi neatbilst visām būtiskajām prasībām, kas norādītas konkursa uzaicinājuma apliecinošajos dokumentos vai tajos ietvertajās īpašajās prasībās, šos piedāvājumus noraida. Tomēr saskaņā ar 146. panta 3. punkta otro daļu novērtēšanas komisija var aicināt kandidātu vai pretendēntu tās noteiktajā termiņā papildināt vai paskaidrot iesniegtos apliecinošos dokumentus, kas attiecas uz izslēgšanas un izvēles kritērijiem.

- ¹⁰² No Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punkta otrs daļas noteikumiem izriet, ka šī norma piešķir novērtēšanas komisijai iespēju lūgt pretendentiem papildu informāciju saistibā ar iesniegtajiem apliecinošajiem dokumentiem, kas attiecas uz izslēgšanas un izvēles kritērijiem. No tā izriet, ka minēto normu nevar interpretēt kā tādu, kas novērtēšanas komisijai uzliek pienākumu pretendentiem lūgt sniegt šādus paskaidrojumus (šajā sakarā pēc analogijas skat. Pirmās instances tiesas 1996. gada 8. maija spriedumu lietā T-19/95 *Adia Interim/Komisija, Recueil, II-321.* lpp., 44. punkts).
- ¹⁰³ Tādējādi Komisijai šajā gadījumā bija pamats secināt, ka *Euphet* piedāvājums ir jāizslēdz no iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras interešu konflikta dēļ Finanšu regulas 94. panta un specifikāciju 9.1.3. panta nozīmē, un tai nebija pienākuma lūgt sniegt papildu informāciju atbilstoši Īstenošanas kārtības 146. panta 3. punkta otrajai daļai.
- ¹⁰⁴ Otrkārt, attiecībā uz iespējamo tiesiskās paļavības aizsardzības principa pārkāpumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar šī sprieduma 86. punktā citēto pastāvīgo judikatūru uz tiesiskās paļavības aizsardzības principa pārkāpumu nevar atsaukties, ja nav administrācijas sniegtu precīzu garantiju.

- 105 Šajā gadījumā prasītāja pamatojas uz vispārēju Komisijas praksi, kas ir apstiprināta judikatūrā un atbilstoši kurai tā sistematiski pretendentam pirms tā izslēgšanas ir lūgusi sniegt papildu informāciju.
- 106 Prasītājas iesniegtie dokumenti attiecas tikai uz vienu konkursu, kurā tā pati bija piedalījusies, proti, konkursu PO/2004-62/B3 par "Audiovizuālo pakalpojumu un produktu nodalas darbību *ex ante* novērtējums". Turklat lūgums sniegt papildu informāciju, ko minētajā lietā bija izteikusi novērtēšanas komisija, attiecās, pirmkārt, uz to, vai "*Deloitte* darbība visā Eiropas kontinentā, proti, 300 pilsētās, [liecina] par tās spēju veikt visas šajā iepirkuma līgumā paredzētās darbības visās ES dalībvalstīs," un, otrkārt, uz to, ka nebija saņemts "apstiprinājums pienācīgai izpildei", nevis uz interešu konflikta risku.
- 107 Turklat prasītāja nenorāda nevienu konkrētu apstākli, kas liecinātu, ka Komisija būtu *Euphet* sniegusi precīzas garantijas tam, ka novērtēšanas komisija tai izteiks lūgumu sniegt papildu informāciju par interešu konflikta risku un par to, vai *Euphet* sniegtā atbilde jautājumā par minēto risku, ir pietiekama.
- 108 Šajos apstākļos prasītāja nevar atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principa pārkāpumu.
- 109 Šo secinājumu nevar atspēkot, prasītājai atsaucoties uz šī sprieduma 57. punktā minēto spriedumu apvienotajās lietās *Fabricom*, kurā tiek aplūkots tāds juridisks jautājums un faktiska situācija, kas nav līdzīga strīdam, kurš Pirmās instances tiesai ir jāizskata šajā tiesvedībā.

- 110 Treškārt, ir jānoraida prasītājas arguments, kas ir balstīts uz vienlīdzīgas attieksmes principa un nediskriminācijas principa pārkāpumu, ņemot vērā, ka Komisija ir lūgusi sniegt informāciju citiem pretendentiem, bet *Euphet* netika sniepta iespēja ne aizstāvēties, ne arī izteikt savu viedokli par interešu konflikta risku. Vienlīdzīgas attieksmes princips nosaka, ka līdzīgās situācijās nevajadzētu piemērot atšķirīgus noteikumus un dažādās situācijās savukārt nevajadzētu piemērot vienādus noteikumus, ja vien tādai pieejai nav objektīva pamata (šī sprieduma 57. punktā minētais spriedums apvienotajās lietās *Fabricom*, 27. punkts). Pretendents, kura piedāvājums ir ievietots aploksnē, uz kurās uzspiestais pasta zīmogs ir grūti salasāms, neatrodas situācijā, kas līdzīga tai, kādā atrodas pretendents, kura piedāvājums ir nepietiekams, jo pirmajā gadījumā Komisijas konstatētais trūkums ir saistīts ar apstākļiem, kas nav atkarīgi no pretendenta gribas, bet otrajā gadījumā konstatētais trūkums ir saistīts ar to, ka piedāvājums ir nepietiekams. *Euphet* piedāvājuma noraidījums tādējādi neapdraud vienlīdzīgas attieksmes principu.
- 111 Līdz ar to nav pierādīts, ka Komisija ir pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu un nediskriminācijas principu, kas ir paredzēti Finanšu regulas 89. un 99. pantā.
- 112 Tāpēc otrs pamats un līdz ar to arī prasījumi atcelt Lēmumu par noraidīšanu ir jānoraida.
- 113 Lūgumu atcelt Lēmumu par iepirkuma līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu trešai personai var vienīgi noraidīt, ņemot vērā, ka ir noraidīts lūgums atcelt iepriekšējo lēmumu, ar kuru tas ir cieši saistīts.
- 114 Tādējādi prasība jānoraida kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 115 Atbilstoši Pirmās instances tiesas reglamenta 87. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 116 Tā kā šajā gadījumā prasītājai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tiesāšanās izdevumus par pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Ar šādu pamatojumu

PIRMĀS INSTANCES TIESA (ceturtā palāta)

nospriež:

- 1) prasību noraidīt;
- 2) prasītāja — *Deloitte Business Advisory NV* — atlīdzina tiesāšanās izdevumus, ieskaitot tiesāšanās izdevumus par pagaidu noregulējuma tiesvedību.

Legal Wiszniewska-Białecka Moavero Milanesi

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2007. gada 18. aprīlī.

Sekretārs

E. Coulon

Priekšsēdētājs

H. Legal